

Vuosi 2012 tuo muutoksia suomalaisen kielentutkimuksen kenttään. Uusi laki Kotimaisten kielten keskukselta hyväksyttiin eduskunnassa 12. joulukuuta 2011. Uuden lain myötä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimi ja tehtävät muuttuvat. Lain mukaan ”[k]eskuksen tehtävänä on suomen ja ruotsin kielten huolto, neuvonta ja sanakirjatyö sekä kielenhuoltoon ja sanakirjatyöhön liittyvä tutkimus. – – tehtävänä on lisäksi koordinoita saamen kielten, viittomakielten ja romanikielen kielenhuoltoa.” (Laki Kotimaisten kielten keskukselta § 3). Tehtävien muutoksesta seuraa, että saamen kielten, romanikielen ja viittomakielten tutkimus ja kielenhuolto eivät enää kuulu keskuksen tehtäviin vaan ne siirretään yliopistoihin. Kuten tällaisissa prosesseissa yleensä, tehtävien siirtäminen tarkoittaa myös ihmisten siirtymistä toiseen yhteisöön. Kotus työyhteisönä siis muuttuu, samoin yliopistoyhteisöt, joihin kotuslaiset tuovat uusia näkökulmia ja tärkeää osaamistaan. Samalla Kotuksen ja yliopistojen välinen yhteistyö toivottavasti vahvistuu entisestään.

Huomionarvoista on, että uudessa laissa Kotuksen tehtäväksi ei erikseen mainita kieliaineistojen ja -arkistojen ylläpitämistä ja hoitamista. Hallituksen esityksen perusteluista käy kuitenkin ilmi, että tätä pidetään edellytyksenä laissa mainittujen tehtävien – siis kielenhuollon, neuvonnan ja sanakirjatyön – hoitamiselle. Tämä on tietenkin hyvä asia, ja toivoa sopii, että Kotus saa riittävästi resursseja tähän. Käsillä olevan Virittäjänkin artikkeleista näkyy, miten keskeisiä Kotuksen aineistot ovat: Taru Nordlundin, Minna Jaakolan ja Merlijn de Smitin artikkeleissa on kaikissa käytetty Kainoa eli Kotuksen sähköistä aineistopalvelua, joka on auttanut ja ilahduttanut tutkijoita ja opiskelijoita viime vuosina. Tiina Onikki-Rantajääskön artikkelista taas käy ilmi, miten sanakirjatyö ja sen rahoitus on aiemminkin puhuttanut fennistejä. Sanakirjatyössä palaataan taas osittain samanlaiseen tilanteeseen, jossa oltiin ennen Kotuksen perustamista; Kotuksen sanakirjatyötä tehdään ensi vuodesta alkaen myös säätiörahoituksen turvin.

Kotuksessa tehty työ on merkittävää paitsi kansalaisille ja tutkijoille myös opiskelijoille; etenkin suomen ja sen sukukielten opiskelijat ovat päässeet tutustumaan Kotuksen toiminnan eri puoliin vierailuluennoilla ja tutustumiskäynneillä. Tärkeitä ovat olleet myös Kotuksen tarjoamat harjoittelupaikat, joihin on valittu opiskelijoita ympäri Suomea ja näin kasvatettu uusia sukupolvia asiantuntijatehtäviin. Toivottavasti nämä mahdollisuudet ovat käytössä jatkossakin.

Virittäjässä vuodenvaihe ei tuo suuria muutoksia entiseen. Virittäjä teetti tänä syksynä lukijatutkimuksen, jolla selvitettiin lukijoiden suhtautumista verkkolehteen ja lehden sähköisiin palveluihin. Kyselyyn vastasi 344 lukijaa, ja vastanneiden kesken arvottiin kolme vuoden 2012 Virittäjän tilausta. Kiitos kaikille kyselyyn osallistuneille ja onnea arvonnassa voittaneille! Lukijatutkimuksen tuloksista kerromme ensi vuoden ensimmäisessä numerossa.

ANNE MÄNTYNEN